N°. 9. 1852.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentiën is 15 cents voor elk regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

ZATURDAG 10 JANUARIJ.

NEDERLANDEN.

(Staatsblad n°. 170.) *WET van den* 17*den December* 1851, *tot wijziging van het IIIde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor* 1851.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien, of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de noodzakelijkheid is gebleken eener wijziging in het IIIde hoofdstuk der begrooting van Staats-uitgaven, voor het jaar 1851, betreffende het departement van Buitenlandsche Zaken, vastgesteld bij de wet van den 31sten December 1850 (*Staatsblad* n°. 103);

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De navolgende artikelen van het voormelde hoofdstuk voor den jare 1851 worden vermeerderd, te weten: Artikel 7 (uitrusting en reiskosten voor de gewone buitenlandsche zendingen, alsmede verblijfkosten bij tijdelijke verplaatsingen derzelve), met *negen duizend gulden* (f 9,000) en mitsdien gebragt op *zeventien duizend gulden* (f 17,000); Artikel 8 (kosten van buitengewone zendingen) met *twaalf honderd gulden* (f 1,200) en mitsdien gebragt op *drie duizend twee honderd gulden* (f 3,200), en Artikel 19 (onvoorziene uitgaven) met *drie duizend acht honderd* (f 3,800) en mitsdien gebragt op *dertien duizend acht honderd gulden* (f 13,800) — daarentegen worden de navolgende artikelen verminderd, te weten: Artikel 5 (tractementen en bezoldigingen van het personeel der gezantschappen) met *tien duizend gulden* (f 10,000) en mitsdien gebragt op *twee honderd twee en twintig duizend zes honderd vier en zestig gulden* (f 222,664); Artikel 16 (Pensioenen) met *twee duizend gulden* (f 2,000) en mitsdien gebragt op *vijf en vijftig duizend* [illegible] (f [illegible]), en Artikel 17 (wachtgelden aan ambtenaren [illegible] van vereenvoudiging en bezuiniging buiten betrekking zijn en zullen geraken) met *twee duizend gulden* (f 2,000) en mitsdien gebragt op *elf duizend een honderd gulden* (f 11,100).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 17den December 1851.

WILLEM.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

VAN SONSBEECK.

Uitgegeven den *vijf en twintigsten* December 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

(Staatsblad *n°*. 204.) *WET van den* 26*sten December* 1851, *ter bekrachtiging van provinciale belastingen in* Noordbrabant.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien, of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de Staten van *Noordbrabant* het heffen van provinciale belastingen, over het volgende dienstjaar, aan Ons hebben voorgedragen, ten einde hen in staat te stellen te voorzien in de uitgaven ten behoeve van ambtenaren in dienst der provincie, van publieke werken en inrigtingen van provinciaal belang, en andere, op den hiernevens gevoegden staat vermelde, gewone en blijvende, enkel huishoudelijke behoeften;

En dat die belastingen, volgens art. 129 der Grondwet, bekrachtiging door de wet vereischen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Art. 1. De vereischte bekrachtiging wordt verleend aan de heffing, ten behoeve der provincie *Noordbrabant a.* van *vier en eene halve* opcenten op de hoofdsom van de grondbelasting over 1852; en *b.* van *zes opcenten* op de hoofdsom van de belasting op het personeel over de dienst 1852/3.

Art. 2. Deze wet vangt aan te werken met 1°. Januarij 1852.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 26sten December 1851.

WILLEM.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

THORBECKE.

Uitgegeven den *een en dertigsten* December 1851.

De Staatsraad, Directeur van het Kabinet des Konings,

A. G. A. VAN RAPPARD.

STAAT *aanwijzende de behoeften, tot welker dekking de provinciale belastingen, vermeld in de wet van den 26sten December* 1851 (Staatsblad *n°*. 204), *moeten dienen.*

Bezoldiging van- en reis- en verblijfkosten te genieten door ambtenaren in dienst der provincie, doch niet op de griffie werkzaam.

Onderhoud van provinciale wegen en andere publieke werken; onderhoud van de eigendommen der provincie; lasten wegens die eigendommen verschuldigd, en verzekering tegen brandschade.

Drukwerk.

Verpleging van behoeftige krankzinnigen.

Verpleging van behoeftige lijders in geval van besmettelijke ziekten.

Subsidien aan inrigtingen van liefdadigheid.

Subsidien en toelagen in het belang van het openbaar onderwijs.

Kazernering der maréchaussée.

Onvoorziene uitgaven.

Bij besluit van 8 Januarij jl., n°. 6, heeft Zijne Majesteit goedgevonden de door den gemeenteraad van Kortgene gedane benoeming van den burgemeester *A. van Damme* tot secretaris, met Zijne goedkeuring te bekrachtigen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Men leest in een der gouvernementsbladen, de *Patrie*, van eergisteren het volgende berigt:

»De consultative staatscommissie heeft heden niet, zoo als men verwachtte, eene algemeene vergadering gehouden om de voorlezing der nieuwe, door den President der republiek opgestelde constitutie aan te hooren. Alleen de afdeeling voor administrative zaken heeft eene bijeenkomst gehouden tot behandeling van verscheiden aangelegenheden, meestal van plaatselijk of particulier belang."

In afwachting van de uitvaardiging der constitutie begint het nationale verkiezingsgenootschap te Parijs, eene gouvernementsgezinde vereeniging, reeds aanstalten te maken voor de verkiezingen, welke ingevolge de nieuwe constitutie zullen plaats hebben. Zij zegt in eene circulaire aan hare afgevaardigden in de departementen: » Gij hebt door uwe krachtdadige pogingen het vertrouwen des genootschaps verdiend. De toekomstige verkiezingen, die het gevolg van de nieuwe grondslagen der staatsinrigting zullen zijn, zullen van uwe zijde eene zooveel te werkzamer bemoeijing noodig maken, als gij meer hinderpalen zult moeten te boven komen. Het genootschap hoopt dat gij zult blijven medewerken tot de taak, waaraan wij ons uit liefde tot het vaderland en in den geest van Napoleon, allen toegewijd hebben."

De in ons vorig nommer vermelde circulaire van den minister van binnenlandsche zaken betreffende de zinspreuk der Februarij-omwenteling luidt aldus: » Mijnheer de prefect, de eerbiedwaardigste zinnebeelden verliezen deze hoedanigheid, wanneer zij alleen ongelukkige dagen herinneren. Zoo maken de drie woorden: *vrijheid, gelijkheid, broederschap*, op zich zelve eene treffende zinspreuk uit, doch daar zij zich alleen in tijden van beroerten en burgerkrijg deden hooren, verwekt het droefenis en ongerustheid bij de voorbijgangers, die woorden met ruwe letters op onze openbare gebouwen geschreven te zien; gelief ze derhalve te doen uitwisschen. Tevens zou het behoorlijk zijn, aan de gedenkteekenen, pleinen, straten enz. de bij het volk gangbare namen terug te geven, die onder alle veranderingen van regeringsvorm in het dagelijksch gebruik zijn bewaard gebleven. Men moet geene enkele voor Frankrijk roemvolle herinnering uitsluiten: het Palais National zal weder Palais Royal heeten; de nationale academie van toonkunst weder de Groote Opera; de nationale schouwburg weder Théâtre Français; de straat de Eendragt weder Rue Royale enz."

— Het reeds vermelde besluit van den President tot uitbreiding van het telegraphennet, is genomen overeenkomstig eene voordragt van den minister van binnenlandsche zaken, die hoofdzakelijk het volgende inhoudt: » Werpt men een blik op de kaart der elektrische telegraaphlijnen die Europa doorkruisen, dan wordt men onaangenaam verrast door de opmerking, hoe gering het deel is van Frankrijk in dat onmetelijke net van volkerenverkeer. Vooral bemerkt men met verwondering dat niet alleen de gewigtigste steden onzes lands van een zoo uitstekend gemeenschapsmiddel verstoken zijn, maar dat ook eene vrij groote uitgestrektheid spoorbaan, reeds sedert verscheiden jaren in gebruik, daarvan nog niet voorzien is. Frankrijk mag in dit opzigt niet in eenen staat van achterlijkheid blijven, die even nadeelig is voor de binnenlandsche betrekkingen als voor de ontwikkeling van het verkeer met de naburige volken. Welke omzigtigheid dan ook door den staat van 's lands geldmiddelen vereischt worde, aarzel ik niet de noodige fondsen te vragen tot aanvulling der gapingen die nog in ons telegraaphwezen bestaan.

» Zonder de voltooijing der spoorweglinie van Parijs naar Marseille af te wachten, dient tusschen die steden eene elektrische telegraaphlijn te worden daargesteld. Wel beschouwt men het als zeer gevaarlijk eene telegraaphlijn alzoo als het ware aan de goede trouw van het algemeen over te leveren; doch dit gevaar is mijns oordeels op verre na zoo groot niet als men algemeen denkt, en de ondervinding heeft reeds op onder-

scheiden punten geleerd, dat het bestuur de alzoo blootgestelde telegraaphdraden tegen aanranding van kwaadwilligen krachtdadig zal kunnen beschermen, vooral wanneer hetzelve zich zal kunnen bedienen van de strafbepalingen welke de nieuwe wet betreffende de politie der telegraphen inhoudt. Buitendien zullen de draden slechts voorloopig langs den grooten weg loopen, en naar mate de spoorweg vordert, daarlangs geleid worden. Het behoeft geen betoog, hoe nuttig voor ons land een werk zal zijn, hetwelk eene regtstreeksche gemeenschap tusschen Marseille en Londen daarstelt en ons den doorvoer verzekert van al de tijdingen uit de Levant alsmede van de Oost-Indische brievenmaal.

» Na de linie die de Middellandsche zee met Engeland dwars door het Kanaal moet vereenigen, is er geen gewigtiger dan eene lijn van Parijs over Bordeaux naar het zuidwesten des lands, en verder aan de lijn van Marseille aansluitend; deze lijn zou gedeeltelijk langs een kanaal loopen, waar alles voor de daarstelling van zoodanig werk gunstig is. Van groot gewigt is ook eene derde hoofdlinie, van Parijs naar Strasburg, die voor onze betrekkingen met midden-Duitschland zeer bevorderlijk zijn zal. Tot voltooijing van het ontworpen telegraphennet zijn zijlinien noodig, die onze lijnen onderling en met die van naburige Staten, als Piemont, Zwitserland, Italie en Belgie, verbinden.

» De sedert tien maanden bij het gebruik der telegraaphdienst voor particulieren verkregen ondervinding neemt allen twijfel weg omtrent de inkomsten, welke de ontwikkeling van dezen tak der openbare dienst voor de schatkist moet opleveren, en de vermeerdering der opbrengst, welke het noodwendig gevolg zijn zal van de daarstelling der voorgestelde lijnen, zal veel meer dan de rente van het daaraan te besteden kapitaal bedragen. De Staat vindt daarin derhalve eene voordeelige plaatsing van kapitalen, terwijl hij een werk daarstelt van onberekenbaar gewigt voor de administratie, den handel, de nijverheid en alle particuliere belangen, die bij het verkeer binnen 's lands en met het buitenland betrokken zijn."

Het overeenkomstig dit rapport genomen besluit van den President vangt aldus aan: » Overwegende, dat het voor de veiligheid des Staats van wezenlijk gewigt is, ten spoedigste de middelen te voltooijen waardoor het gouvernement naar alle punten des lands zonder tijdverlies bevelen kan zenden; dat de uitbreiding der telegraaph-communicatie eene ware weldaad is voor de particuliere belangen en de handelsbetrekkingen van Frankrijk zoowel binnen 's lands als met het buitenland" enz.

— De strenge censuur, waaraan de Parijsche dagbladen onderworpen zijn, weert niet alleen aanvallen op het Fransche gouvernement, maar ook op buitenlandsche regeringen. Het dagblad *l'Opinion Publique* behelst in zijn nommer van eergisteren eene beschouwing der keizerlijke bevelschriften tot opheffing der Oostenrijksche constitutie; maar twee groote oningevulde gapingen wijzen aan dat een gedeelte dier beschouwing door de censuur geschrapt is.

DUITSCHLAND.

De conferentien over de stichting eener Oostenrijksch-Duitsche tolvereeniging zijn den 4den dezer te Weenen door den minister vorst von Schwarzenberg met eene aanspraak geopend, waarin hij de bedoelingen van Oostenrijk ten aanzien van het werk der tolvereeniging in het breede uiteenzette. Zijne rede kwam hoofdzakelijk op het volgende neder. Het was geenszins Oostenrijks voornemen het voortdurend aanzijn van de thans bestaande tolvereenigingen, en dus meer bijzonder van het Duitsche tolverbond, tegen te werken of in gevaar te brengen. Dat tolverbond zelf, en het op 7 September ll. tusschen Pruissen en Hannover gesloten verdrag, leverden een leerzaam voorbeeld op, hoe de schijnbaar grootste hinderpalen, die in den weg staan, overwonnen kunnen worden; want de moeijelijkheden eener vereeniging van Oostenrijk en Duitschland wat de handelspolitiek aangaat, waren voorzeker niet grooter dan die, welke Pruissen had uit den weg te ruimen. Was nu de vereeniging, welke Oostenrijk voorstelt, wenschelijk voor het algemeen welzijn, het tegenwoordige oogenblik scheen bijzonder gunstig om ze voor te bereiden. Allerwege toch was de behoefte aan die vereeniging erkend; aan Oostenrijk was het thans mogelijk geworden ten aanzien der tollen dat stelsel aan te nemen, hetwelk in het grootste gedeelte van Duitschland gehuldigd werd; het verdrag van 7 September had bewezen dat er tusschen de noordwestelijke kuststaten en het overige Duitschland geen zoo wijde klove bestond als men vroeger gemeend had, en de aanstaande afloop van het tolvereenigings-tractaat leverde, zonder omtrent het voortdurend bestaan der vereeniging gegronde vrees in te boezemen, gelegenheid op tot het aanbrengen der noodzakelijk geworden wijziging. Overigens wilde men een al te plotselingen overgang en alle overhaasting vermijden, maar behoorde de algemeene vereeniging tegen een vooraf te bepalen tijdstip met beleid en zelfverloochening voor te bereiden. Oostenrijk zelf had wel geene behoefte aan zoodanige vereeniging daar het in zich zelf middelen genoeg vond; maar het was bereid om aan het verheven denkbeeld van een Midden-Europeesch handelsverbond, alsmede aan de bevestiging der banden van vriendschap met de vorsten en volken van het Duitsche bondgenootschap, belangrijke offers te brengen. De door Oostenrijk gedane voorstellen strekken tot het sluiten van een handelsverdrag tusschen de overige Duitsche Staten en Oostenrijk, hetwelk den overgang tot eene algemeene vereeniging zou uitmaken, en voorts van overeenkomsten tot het invoeren van gelijkvormigheid in de tolinrigtingen. Echter was het niet de bedoeling dat nu reeds een definitief besluit zou worden genomen; men wenschte alleen met de ter conferentie vertegenwoordigde Staten of de meerderheid daarvan een ontwerp van overeenkomst tot stand te brengen, hetwelk in de later te Berlijn te houden conferentien nader behandeld en tot tractaat verheven zou kunnen worden.

De Beijersche gezant, graaf von Lerchenfeld, heeft op deze aanspraak geantwoord, den dank der vertegenwoordigde regeringen aan het Oostenrijksche gouvernement betuigd en den wensch geuit dat het gewigtig doel, waartoe men zich vereenigd had, weldra mogt worden bereikt.

— In ons vorig nommer zijn de beide keizerlijke patenten van den 31sten December 1851 medegedeeld waarbij de Oostenrijksche constitutie van 4 Maart 1849 is opgeheven. Te gelijk met deze bevelschriften is eene keizerlijke verordening afgekondigd, houdende de grondbeginselen voor de regeling van het bestuur en de regtspleging in de onderscheiden Oostenrijksche landen. De opmerkelijkste onder deze grondregelen zijn de volgende:

» De onder de oude historische namen of onder nieuwe titels met den Keizerstaat vereenigde landen maken de onafscheidelijke bestanddeelen der Oostenrijksche Monarchie uit. De naam van *kroonlanden* zal in de officiele taal slechts als algemeene benaming worden gebezigd; wanneer een land afzonderlijk wordt genoemd, zal steeds van den aan hetzelve toekomenden eigen titel worden gebruik gemaakt. De tegenwoordige grensbepaling der kroonlanden zal behouden blijven, onder die wijzigingen welke om administrative redenen noodzakelijk mogten wezen.

» In elk kroonland worden, over nader te omschrijven gedeelten, keizerlijke kantons-besturen (onder de in het land gebruikelijke benamingen) ingesteld, in welke de verschillende takken van beheer zooveel mogelijk vereenigd worden.

» Boven de kantons-besturen staan districts-besturen, onder de in het land gebruikelijke namen (comitaten, delegatien enz.). Deze zijn aan het in elk kroonland in te stellen stadhouderschap en het hoofd des bestuurs ondergeschikt.

» Als burgerlijke gemeenten worden de bestaan hebbende of nog bestaande gemeenten beschouwd, zonder dat eene vereeniging van meerdere gemeenten, waar die noodig is, uitgesloten wordt. Bij de organisatie der gemeenten wordt op het verschil tusschen plattelands-gemeenten en steden acht geslagen.

» Bij de omschrijving der plattelands-gemeenten kunnen de groote, voormaals heerlijke landgoederen, onder zekere in elk kroonland nader te bepalen voorwaarden, van de gemeente afgescheiden en onmiddellijk onder de districtsbesturen gesteld worden. Te dien einde kunnen meerdere zoodanige landgoederen, aan elkander palende, zich vereenigen.

» De benoeming van de besturen der stedelijke en plattelands-gemeenten zal door het gouvernement bekrachtigd en bij uitzondering door hetzelve gedaan worden; zij zullen trouw en gehoorzaamheid aan den monarch en naauwgezette vervulling hunner overige pligten zweren. Ook de benoeming van gemeentelijke beambten van hooger rang zal, waar de gesteldheid der gemeente zulks raadzaam maakt, de bekrachtiging des gouvernements vereischen.

» De verkiezing der gemeente-besturen en gemeente-commissien wordt, naar vast te stellen kiesverordeningen en onder voorbehoud der wettelijke beperkingen, aan de gemeente toegestaan.

» De ambtstitel der gemeente-besturen en der gemeente-commissien moet in elk kroonland naar het vroeger in zwang zijnde gebruik worden bepaald.

» De werkkring der gemeenten zal zich in het algemeen tot hare gemeentelijke aangelegenheden beperken; echter zullen de gemeenten en hare besturen verpligt zijn, aan het gewestelijk bestuur in alle openbare aangelegenheden de door algemeene of bijzondere verordeningen bepaalde en vereischte medewerking te verleenen. Ook zullen meer gewigtige maatregelen en besluiten der gemeente, eigen aangelegenheden betreffende en in de gemeente-verordeningen nader te bepalen, aan de gewestelijke overheid ter onderzoek en bekrachtiging moeten worden voorgelegd.

» De gemeentelijke aangelegenheden worden, plegtige verrigtingen uitgezonderd, niet langer in het openbaar behandeld; doch aan de belanghebbende gemeenteleden wordt de gelegenheid gelaten om van bijzondere onderwerpen inzage te nemen.

» Volgens de vorenstaande beginselen moeten voor elk kroonland eigene gemeenteverordeningen gemaakt worden. Daarbij moet verder als beginsel gelden, dat aan de belangen die het zwaarst wegen, ook een overwigtige invloed moet worden toegekend, en dat aan de grondbezitters naar mate der uitgebreidheid en belastbaarheid hunner onder de gemeente gelegen goederen, aan den stand der handel- en nijverheiddrijvenden naar zijne verhouding tot den gezamenlijken grondeigendom, in de stedelijke gemeenten inzonderheid aan de bezitters van gebouwde eigendommen, voorts zooveel mogelijk aan de voor geestelijke of stoffelijke doeleinden werkzame genootschappen — het beslissende overwigt bij de gemeenteverkiezingen en in het gemeentebestuur behoort te worden gegeven.

» In het geheele rijk wordt in naam des Keizers regt gesproken.

» De regterlijke ambtenaren moeten, zonder krenking hunner zelfstandigheid bij de wettelijke uitoefening van het regtersambt, overigens naar de voor de staatsambtenaren in het algemeen gemaakte verordeningen behandeld worden.

» De regtspraak zal van de administratie gescheiden zijn, behalve waar in eerste instantie niet door een collegie maar door een persoon wordt regt gesproken, zullende aldaar de regtspraak in den regel met het districtsbestuur vereenigd zijn.

» In alle burgerlijke en strafgedingen wordt in drie instantien regt gesproken.

» In strafzaken die voor regtscollegien behandeld worden, moet de openbare aanklager benevens een verdediger van den aangeklaagde optreden en het einddebat mondeling plaats hebben.

» De behandeling der regtsgedingen is niet openbaar; echter wordt bij de mondelinge behandeling in eerste instantie aan den voorzitter alsmede met diens bewilliging aan den beklaagde het regt gegeven om een bepaald aantal toehoorders toe te laten.

» De aanklagte geschiedt door het openbaar ministerie, hetwelk zich niet met burgerlijke gedingen bemoeit.

» De regtsspraak door gezworenen wordt afgeschaft. De regterlijke uitspraken moeten alleen geveld worden door personen die bij onderzoek gebleken zijn de daartoe vereischte kundigheden te bezitten. De uitspraak in strafgedingen is: *schuldig*, of *onschuldig*, of *van de aanklagt ontheven*.

» De behandeling van civile en strafgedingen in tweede en in derde instantie geschiedt geheel schriftelijk.

» In al de Oostenrijksche landen zal hetzelfde burgerlijke wetboek alsmede dezelfde strafwetgeving allengs worden ingevoerd.

» In de onderscheiden kroonlanden worden eigen verordeningen gemaakt over den persoonlijken of den van het bezit eener nader te bepalen hoeveelheid vast goed onafscheidelijken erfelijken adeldom, over zijne voorregten en pligten; inzonderheid zal voor den adel de stichting van majoraten en fideicommissen zooveel mogelijk worden vergemakkelijkt. Waar bij den boerenstand bijzondere bepalingen tot het bijeenhouden der goederen bestaan, moeten deze voorschriften in stand blijven.

» Aan de districts- en gewestelijke overheden zullen raadgevende commissien toegevoegd worden uit den vermogenden erfadel, de groote en kleine grondbezitters en de nijverheiddrijvenden; de onderwerpen en de omvang van de werkzaamheid dezer commissien zullen haar bepaaldelijk worden aangewezen. Ingeval de opneming van andere bestanddeelen buiten de genoemde, in de raadgevende commissien, mogt blijken wenschelijk te zijn, zal daarop naar eisch der omstandigheden, moeten worden acht geslagen.

» Bij de districtsbesturen zullen overheidspersonen der onderhoorige gemeenten en eigenaars der van de gemeente afgescheiden groote landgoederen of de gevolmagtigden dier eigenaren, van tijd tot tijd ter gezamenlijke behandeling hunner belangen worden bijeengeroepen."

De *Frankfurter Ober-Postamts-Zeitung*, het half-officiele orgaan van het bondsbestuur, zegt in eene beschouwing der keizerlijke bevelschriften tot opheffing der constitutie en tot vaststelling van de grondslagen der nieuwe organisatie, onder anderen het volgende: » De echte en redelijke vrijheid der onderdanen, zoover zij praktisch nuttig is, en de gewetensvrijheid zijn bij de bevelschriften gewaarborgd. De aanneming van gelijke grondslagen voor de organisatie van alle kroonlanden, brengt Oostenrijk eene groote schrede nader tot de eenheid der monarchie; zoo ook de invoering derzelfde burgerlijke en strafwetgeving; hiertoe was echter de afschaffing noodig der jury en de beperking der mondelinge en openbare behandeling van strafgedingen, die door menigeen met leedwezen zal vernomen zijn. Voor de politieke organisatie is het beginsel van onverdeelde eenheid en onverzwakte kracht van het staatsgezag vastgehouden en doorgezet: want daarop rust de zekerheid der openbare orde en de eenheid der monarchie. De onderscheiden kroonlanden of gewesten des rijks zullen voortaan slechts administrative afdeelingen zijn, met een onmiddellijk onder het algemeen gouvernement geplaatsten bestuurder. Aan de gemeenten wordt het beheer harer eigen aangelegenheden toegekend; bij de gemeentelijke verkiezingen wordt niet naar het zielental gestemd, een stelsel trouwens dat in geheel Europa thans verworpen is. De politische instellingen der monarchie worden op hechte, echt-conservative elementen gegrondvest, die de grondslagen zijn van welvaart en nationalen rijkdom, gelijk van een godsdienstigen en monarchalen [illegible] constitutionele huishouding [illegible] en derhalve den Staat verlamt zonder eenig praktisch nut voor de onderdanen, vindt men hier niet."

ENGELAND.

Den 5den dezer ontving de eerste minister lord John Russell eene deputatie van het te Manchester gevestigde Nationale Volksscholen-genootschap, welke hem de inzigten des genootschaps omtrent de middelen tot verbetering van het volksonderwijs kwam mededeelen en tevens een wets-ontwerp aanbieden, strekkende tot oprigting uit eene schoolbelasting van scholen, waarin om niet onderwijs aan kinderen van alle kerkgenootschappen, doch alleen in wereldlijke kundigheden, zou worden gegeven.

De mededeelingen en opmerkingen van de deputatie aangehoord hebbende, antwoordde de minister hoofdzakelijk het volgende:

» De toestand van het volksonderwijs hier te lande is niet zoo dat men er op kan roemen; integendeel, wij moeten ons daarover bijna schamen. Het gouvernement is voor als nog niet tot eenig besluit omtrent deze aangelegenheid gekomen. Het voorgestelde plan van een van staatswege op te rigten groot stelsel van volksscholen, vereischt zorgvuldige overweging alvorens het zou kunnen worden aangenomen. Het is onder een vroeger bewind meermalen gebleken hoeveel moeijelijkheden het gouvernement bij het voordragen van eenigen dergelijken maatregel ontmoet. Mijn gevoelen is, dat de zaak hare oplossing nader komt; doch de president ministers lord Lansdowne, en ik met hem, wij zijn van meening, dat de zaak nog niet rijp is om thans met goed gevolg door het gouvernement worden ter hand genomen.

» Wat het door u voorgestane plan aangaat, moet het gouvernement [illegible] de toestand en de denkwijze des lands is. Een [illegible] tot bevordering van het schoolonderwijs vereenigen [illegible] met het wereldlijk onderrigt; er bestaan reeds eene menigte door dezelve opgerigte scholen, en deze zouden met de naar het voorgedragen plan op te rigten scholen niet dan met toestemming dier genootschappen kunnen vereenigd worden. Voor het tegenwoordige [illegible] is de publieke [illegible] godsdienstig met [illegible] oordeel zijn, [illegible] dat de meerderheid [illegible] Manchester niet afkeerig is van [illegible] belastingen ten behoeve der volks-opvoeding [illegible] gewone belangstelling in die gewigtige zaak [illegible] dat gij met de verwezenlijking van uw plan zult voortgaan [illegible] tot [illegible] daarvan te verbinden; want zelfs mislukte pogingen van dien aard doen veel nut. Ik stem niet in met hen die meenen dat het wereldlijk onderwijs voor het godsdienstige nadeelig is; het eerste zal de gemoederen voor het laatste beter vatbaar maken; goed, wereldlijk onderwijs bevat noodwendig zedelijke en godsdienstige waarheden die, hoewel niet christelijk, de ziel tot het opnemen der christelijke waarheid voorbereiden."

Het stoomschip de *Amazone*, behoorende aan de maatschappij die de postpakketdienst op West-Indie verrigt, den 2den dezer van Southampton vertrokken en den volgenden dag de Scilly-eilanden reeds voorbijgevaren zijnde, is op die hoogte bij stormweder in brand geraakt en door het vuur binnen korten tijd vernield. Van de aan boord [illegible] 156 personen hebben, zooveel men weet, slechts 21 op eene [illegible] leven gered. De oorzaak van den brand is niet bekend; het was [illegible] schip, dat zijne eerste reis deed.

ZUID-AFRIKA.

De tijdingen van de Kaap de Goede Hoop van den 2den December ll. luiden omtrent den oorlog met de Kaffers weder ongunstig. De plunder- en strooptogten op het grondgebied der kolonie duurden voort, terwijl de Britsche krijgsbevelhebber niet in staat scheen te zijn om daartegen afdoende maatregelen te nemen, laat staan om den uitputtenden oorlog te beëindigen.

Een der Kaapsche dagbladen, de *Cape Town Mail*, zegt in zijn overzigt van het gebeurde in de laatst verloopen maand hoofdzakelijk het volgende:

» Na het voordeel door onze troepen op de Kaffers bij de Waterkloof behaald, meende men dat de hoofdmagt des vijands oostwaarts naar het Amatola-gebergte geweken was, doch dat een klein gedeelte zich nog omstreeks de Waterkloof verscholen hield. Ten einde de landstreek geheel te zuiveren, ondernam de generaal Somerset den 6den December eene beweging in de rigting, waar de vijand geacht werd zich op te houden; doch hij vond sterker tegenstand dan hij verwachtte. De vijandelijke magt bleek vrij talrijk te zijn, en streed met wanhopigen moed; zij ontruimde dien dag slechts gedeeltelijk hare stelling, doch na aan onze troepen een niet gering verlies te hebben toegebragt. Wij verloren onderscheiden officieren en daaronder den kolonel Fordyce van het regement bergschotten. Den volgenden dag, den 7den December, werd de aanval hervat en de vijand uit verscheiden stellingen in de ravijnen en digte bosschen gedreven, met aanzienlijk verlies aan weêrszijden. Den 8sten was het weder zeer ruw en trok de generaal Somerset naar het kamp te Blinkwater terug, hetwelk hij sedert niet weder verlaten heeft. Naar men verneemt, is men voornemens vooreerst geene nieuwe bewegingen tegen den vijand in die streek te ondernemen.

» Te King-Williamstown zijn een aantal troepen vereenigd, met het voornemen om eene sterke magt over de rivier de Kei te zenden naar het gebied van Kreli, het voornaamste stamhoofd der Kaffers, die, naar men meent, het uit de kolonie geroofde vee grootendeels in bezit heeft. De houding van Kreli is van den aanvang des oorlogs af weifelend en verdacht geweest. De magt, die naar zijn gebied zal gezonden worden, zal uit 3000 man bestaan; deze krijgsbeweging zal, zegt men, eene maand tijds vorderen. De doelmatigheid van zoodanig eene onderneming bij den tegenwoordigen staat van de grensdistricten der kolonie, wordt door aldaar woonachtige lieden betwijfeld.

» De grensburgers, die door hunne bevelvoerders opgeroepen waren om te Port-Retief den 30sten November bijeen te komen ten einde eene algemeene beweging tegen den vijand te ondernemen, kwamen reeds eene week vóór den bepaalden dag in grooten getale op.

» Stroopende horden maken voortdurend de grensdistricten onveilig en rooven nog een gedeelte weg van het weinige dat den landbouwers overblijft. Verscheiden schermutselingen hebben tusschen deze stroopers en kleine troepen kolonisten plaats gehad, met eenig verlies van menschenlevens aan weêrszijden, doch de vijand leed daarbij de meeste afbreuk.

» In de Oranjerivier-souvereiniteit duurt volgens de jongste berigten (van 17 November) de verwarring voort. Openlijke vijandelijkheden waren echter niet weder voorgevallen. Mosheh, het stamhoofd der Basuto's, verklaarde steeds den vrede te wenschen. De meerderheid der uitgeweken Boeren aan gene zijde der Vaalsrivier, waren mede, naar men geloofde, welgezind, hoewel eenigen van hen volgens geruchten tot vijandige stappen tegen het Engelsch bestuur zouden geneigd zijn. Men hoopt dat de twee commissarissen die van King-Williamstown naar de Souvereiniteit vertrokken zijn, de zaken aldaar weder op geregelden voet zullen kunnen brengen.

» Het uit Engeland den 31sten October ll. ontvangen ontwerp eener constitutie voor de Kaapkolonie is dadelijk aan den gouverneur in het hoofdkwartier toegezonden, na verloop van eenige weken teruggekomen en den 27sten November in het officiele blad openbaar gemaakt. Den volgenden dag werd het ontwerp voor de eerste maal in den wetgevenden raad gelezen, doch de tweede lezing twee maanden uitgesteld. De koloniale bevolking is met de nieuwe constitutie zeer ingenomen, en heeft dat onverwachte en noodelooze uitstel met groot en algemeen misnoegen vernomen. De stedelijke raad der Kaapstad heeft besloten een dankadres aan Hare Britsche Majesteit te zenden voor den aan de kolonie bewilligden liberalen regeringsvorm, met verzoek dat dezelve zonder verandering of vertraging moge worden ingevoerd.

» Geruchten van misnoegdheid onder de gekleurde bevolking in eenige der westelijke districten, veroorzaken in de Kaapstad vrij wat ongerustheid. De door de regering daarheen gezonden commissarissen hebben niet kunnen ontdekken dat die geruchten gegrond waren."

BEURS-BERIGTEN.

Parijs 7 Januarij: 3 pcts. renten fr. 72.00; idem 5 pcts. fr. 106.00.
Londen 7 Januarij: 3 pcts. gecons. 97 ex dividend; Nederl. werkelijke schuld $2\frac{1}{2}$ pcts. —; idem 4 pcts. —.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 9den Januarij* 1852.

De leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal zijn tegen Woensdag den 21sten Januarij aanstaande ter vergadering opgeroepen.

In den staat van den vervoer van goederen langs het kantoor van de Rhijnvaart te Lobith, medegedeeld in ons nommer van den 7den dezer, zijn vermeld *katoenen garens*, tot een bedrag van 337,035 centenaars. Wij zijn verzocht op te geven, dat onder dit bedrag begrepen zijn zoowel *ruwe katoen* als *katoenen garens*.

Te Vreeswijk is den 7den dezer, uit hoofde van het drijfijs dat zich op de Lek vertoonde, de schipbrug weggenomen. Ook te Deventer en te Zutphen zijn den 7den de IJsselbruggen weggenomen.

AMSTERDAM, 8 *Januarij*. — Heden namiddag ten 2 ure is met goed gevolg van de werf Het Wapen van Harlingen, in de groote Wittenburgerstraat, alhier, te water gelaten het barkschip *de Stad Nijmegen*, gebouwd door den scheepsbouwmeester F. Haverkamp, voor rekening eener reederij, onder directie van den heer A. Graadt van Roggen, metende ruim 200 last, bestemd tot de groote vaart, en zullende gevoerd worden door kapitein P. W. B. Mellink.

(*Amsterdamsche Courant.*)

Rhijnhoogte te Keulen den 8sten Januarij, 5 voet 2 duim aan de Keulsche peilschaal (5 voet 3 duim Rhijnlandsch). Zeer weinig drijfijs.

Met het vorig nommer der *Staats-courant* zijn verzonden:

1°. vel 29 van het BIJBLAD I, behelzende het verslag van het verhandelde in de zitting der Eerste Kamer van den 27sten December ll.;

2°. vel 97 van het BIJBLAD II (Supplementblad), eene redevoering inhoudende, uitgesproken in de zitting der Tweede Kamer van den 2den December ll.; en

3°. vel 5, 99 en 99' der *Bijlagen* van het laatstgenoemd BIJBLAD, behelzende verscheidene bij de Tweede Kamer ingekomene stukken.

Den 8sten en 9den dezer zijn verzonden n°. 178, 189—203 van het STAATSBLAD.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Landsgebouwen.

AANBESTEDING.

Op Zaturdag den 17den Januarij, des jaars 1852, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, belast met de dienst der Landsgebouwen te 's Hage, aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, te 's Gravenhage, worden Aanbesteed:

Het Onderhouden en Schoonhouden van het Binnenhof, met Straat-

en Rioolwerk, Poorten, Bruggen, Dekken, Ritten, Leuningen enz., mitsgaders al de Riolen, Zinkputten, Kolken, Privé- en Binnenplaatsen van al de Landsgebouwen te 's Gravenhage, gerekend in te gaan met den 1sten Januarij 1852 en te eindigen op den voet als is omschreven bij art. 5 van het Bestek.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving, volgens art. 10 van het Bestek.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal, boven en behalve aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, en aan dat van het Provinciaal Bestuur van Zuidholland te 's Gravenhage, ter lezing liggen op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaats-werken in gemelde Provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende den 12den en 13den Januarij aanstaande de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatiën te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur voornoemd, den Adsistent-Bouwmeester en den Opzigter der Landsgebouwen te 's Gravenhage.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
THORBECKE.

MINISTERIE VAN MARINE

Aanbesteding van Eiken Houtwaren.

De Minister van Marine, van voornemen zijnde op den 12den Januarij 1852, bij Inschrijving, aan de minst Aannemenden te doen Aanbesteden de Levering van Ruwe Eiken Houtwaren, voor de dienst der Marine, te weten:

te *Vlissingen:*

N°. 1. Eiken Balken;
» 2. Dito Krommers;
» 3. Dito Knieën;

te *Hellevoetsluis:*

» 4. Eiken Balken (Vierkant Bezaagd);
» 5. Dito Krommers.

Brengt ter kennis van de Gegadigden:

dat de Inschrijvings-Biljetten, op gezegeld papier geschreven, vóór of uiterlijk op den 12den Januarij 1852, des middags vóór twaalf ure, franco aan het Ministerie van Marine te 's Gravenhage zullen moeten worden bezorgd; wordende de Gegadigden hierbij indachtig gemaakt, vooral in verband met de veranderde post-regeling, de zending hunner Inschrijvings-biljetten tijdig, en zoo noodig daags vóór de Aanbesteding, te doen, ten einde die vóór twaalf ure aan het Departement van Marine besteld kunnen worden, daar het in den laatsten tijd meermalen is voorgekomen, dat Inschrijvingen, te laat ingekomen zijnde, ongeopend zijn moeten worden gehouden;

dat de Biljetten eene naauwkeurige opgave moeten bevatten van de prijzen, voluit geschreven, waarvoor men de Levering van voorschreven Artikelen wil aannemen;

dat de Inschrijvings-biljetten, welke op ongezegeld papier geschreven zijn, niet in aanmerking genomen zullen worden, noch ook die waaro zich doorhalingen of veranderingen bevinden, gelijk almede geene bijconditiën in aanmerking zullen komen;

dat de Biljetten op het adres zullen moeten vermelden de benaming en het nommer van het Artikel, waarop de Inschrijving geschiedt, en verder moeten [illegible] de Inschrijvers, met [illegible] hunne Woonplaatsen.

De Voorwaarden, waarop de Aanbesteding zal geschieden, liggen ter lezing aan het Ministerie van Marine te 's Gravenhage, en bij de Directien der Marine te Amsterdam, te Willemsoord, te Hellevoetsluis en te Vlissingen.

's Gravenhage, den 29sten December 1851.

De Minister voornoemd,
J. ENSLIE.

PROVINCIALE GOUVERNEMENTEN.

Provincie *Noordbrabant.*

AANBESTEDING.

Op Dingsdag den 13den Januarij 1852, des voormiddags ten elf ure, zal, onder nadere goedkeuring, door de Gedeputeerde Staten der provincie Noordbrabant, en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in het zesde district, aan het Locaal van het Provinciaal Bestuur van 's Hertogenbosch, worden Aanbesteed:

Het Onderhoud van al de Provinciale Klinker-, Kei- en Grindwegen in Noordbrabant, over den jare 1852, en zulks in tien perceelen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal, boven en behalve aan het Locaal van het Provinciaal Bestuur van Noordbrabant, ter lezing liggen op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde Provincie worden ter lezing gelegd.

Zullende vier dagen vóór de besteding, de noodige aanwijzing in loco worden gedaan en voorts nadere informatiën te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in Noordbrabant, H. F. Fijnje, en voor het eerste en tweede perceel, bij den Adspirant-Ingenieur A. L. de Bruin Kops; voor het derde, vierde, vijfde en zesde perceel, bij den Ingenieur E. C. B. Ridder van Rappard, te 's Hertogenbosch, en voor het zevende, achtste, negende en tiende perceel, bij den Ingenieur J. de Kruijff, te Breda.

De Algemeene Voorwaarden, welke in het boven bedoelde Bestek zijn aangehaald, kunnen in de Bureaux van de bovengemelde Ingenieurs, alsmede bij de Opzigters, door de gegadigden ter inzage bekomen worden.

De Gedeputeerde Staten van Noordbrabant,
A. J. BORRET.
Ter ordonnantie van dezelven,
J. MENU.

ADMINISTRATIE DER DOMEINEN.

Verpachting van Tollen op 's Rijks Groote Wegen.

Op Donderdag den 15den Januarij 1852 zal de Ontvanger der Domeinen te 's Gravenhage, als daartoe gemagtigd, ten overstaan van den Notaris C. J. Schiefbaan te 's Gravenhage, in het Locaal der Notarissen in de Nobelstraat te 's Gravenhage, in het openbaar voor den tijd van een Jaar, bij Opbod en Afslag ter pacht aanbieden, onder voorbehoud en nadere goedkeuring;

De Tollen op de Groote Wegen der 1ste en 2de Klasse, in de provincie Zuidholland gelegen, als:

1. die in de gemeenten Wassenaar, Oegstgeest, Sassenheim, Lisse, Hillegom en bij de Vink, onder Soeterwoude;
2. die aan den Hoorn bij Delft, onder Schipluiden, Maasland, Rozenburg, Brielle, Nieuwenhoorn en Hellevoetsluis;
3. die onder Kralingen;
4. die aan de Nieuwe Brug onder Bodegraven, de Blokhuis-Brug en de Tekkopperbrug onder Woerden;
5. die onder Katendrecht, Rijsoort, Dubbeldam en Wieldrecht;
6. die onder Charlois, Rhoon, Oud-Beijerland, Numansdorp, Heinenoord, Puttershoek, de Mijl, Maasdam en Strijen.

En zulks op de vastgestelde voorwaarden en tarieven, ingaande den 1sten April 1852 en eindigende den 31sten Maart 1853, waarvan exemplaren ter lezing liggen op de Raadhuizen der Gemeenten en ten Kantore van de Ontvangers der Registratie en Domeinen, alsmede ten Kantore van den Notaris Schiefbaan en van den Ontvanger der Domeinen te 's Gravenhage.

De Ontvanger voornoemd,
H. COLLOT D'ESCURY.

BESTUUR DER DOMEINEN.

Op Maandag den 19den Januarij 1852, des voormiddags ten elf ure, in het Logement de Doele te Gorinchem, zullen door den Ontvanger der Registratie en Domeinen te Gorinchem, als daartoe gemagtigd, ten overstaan van den Notaris C. G. Boonzajer, onder nadere goedkeuring van Zijne Excellentie den Minister van Financiën, in het openbaar worden Verpacht voor den tijd van Een Jaar, aanvang nemende te middernacht tusschen ultimo Maart en 1 April 1852:

De Tollen op den Grooten Weg der Eerste Klasse, n°. 8, tusschen Vianen en Gorinchem:

welke zijn geplaatst:

de Tol N°. 1, te Helsdingen nabij Vianen;
» » » 2, te Lakerveld onder Lexmond;
» » » 3, aan den Bazeldijk onder Hoogblokland;
» » » 4, aan den Arkelschen dam onder Arkel.

De algemeene en bijzondere Voorwaarden, benevens het Tarief, vastgesteld bij Koninklijk besluit van den 29sten October 1833 (*Staatsblad* n°. 59), liggen ter lezing, zoo aan de Kantoren van de Ontvangers der Registratie en Domeinen te Gorinchem, te Vianen, te Papendrecht, te Dordrecht, te Utrecht en te Breda, alwaar nadere inlichtingen zijn te bekomen, alsmede op de tot aankondigingen van Verkoopingen en Bestedingen meest gebruikelijke plaatsen.

De Ontvanger voornoemd,
ROE.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Bij geregistreerde Acte, den 7den Januarij 1852, voor het Kantongeregt te Deventer verleden, is door *Johan Gerhard Wilbrenninck*, Ritmeester-Adjudant bij het 4de Regement Dragonders, aan zijnen Minderjarigen Zoon, *Boldewijn Elias*, Handligting verleend om te kunnen uitoefenen al hetgeen noodig is tot het drijven eener Zeepziederij, door deel te nemen in die Fabriekzaak, welke te Zwolle onder de Firma *Parker & Comp.* wordt gedreven, en dus tot het sluiten van alle verbintenissen daartoe betrekkelijk.

*** [illegible] Notaris *Johan Gerard van Kesteren*, in bijwezen van getuigen te Culemborg gepasseerd, behoorlijk geregistreerd, zijn door de Mede-Vennooten der Firma van *van Hoytema en Compagnie*, Jeneverstokers aldaar, als de Heeren *Hermanus Franciscus Roefs*, *Paulus Johannes de Weerd* en *Arie Blijenberg* Janszoon, allen wonende te Culemborg, derzelver Aandeelen, ten gezamenlijken bedrage van de Helft in die Vennootschap, gecedeerd aan de beide en nu nog alleen overig zijnde Vennooten der Firma, en wel aan de Heeren *Johan Cornelis François van Hoytema* en *Aleid Johan van Hoytema*, te Culemborg.

De Vennootschap zal door de beide Cessionarissen onder dezelfde Firma gecontinueerd worden, voor eenen Onbepaalden Tijd, en zal het beheer daarvan door hen gezamenlijk worden uitgeoefend, alles overeenkomstig de bepalingen der aangegane Acte van Vennootschap, tusschen de Cedanten en Cessionarissen, van 26 Junij 1849, waarvan volgens de bepaling van art. 28 van het Wetboek van Koophandel, behoorlijke bekendmaking heeft plaats gehad.

AANKONDIGINGEN VAN VERTALINGEN, BOEKWERKEN, ENZ.

AAN ALLE REGTSGELEERDEN IN NEDERLAND!

Door den Boekhandelaar JACS. HAZENBERG CORNS.ZOON, te Leyden, is alom verzonden:

Prospectus

I. van eene BIBLIOGRAPHIE voor *Staats-, Regts- en Administrative Wetenschappen, Staatshuishoudkunde, Statistiek en Armwezen.*

EEN HANDBOEKJE VOOR

Leden van de Regterlijke Magt, Burgemeesters en andere Leden van Gewestelijke of Plaatselijke Regerings-Collegiën, Practizijns, Notarissen, Ontvangers en verdere Ambtenaren enz.

Dit Werk zal behelzen eene *volledige* opgave van al de in Nederland verschijnende Werken, Brochures en Tijdschriften, betrekkelijk de *Staats-, Regts- en Administrative Wetenschappen, Staatshuishoudkunde, Statistiek en Armwezen*, en vermelden: 1°. den *Titel*, *Prijs* en *Uitgever* en 2°. eene zoo duidelijk en volledig mogelijke Inhouds-opgave van ALLE die Werken.

Ook zullen worden opgenomen Verslagen van de Opstellen, voorkomende in alle hier te Lande verschijnende Periodieke Werken, uit alle vakken, voor zooverre die Opstellen betrekking hebben op bovenvermelde Wetenschappen.

II. van een Register van alle Regterlijke Uitspraken in de Nederlandsche Tijdschriften en Verzamelingen vermeld, gerangschikt op de Wetten en Artikels waartoe de daarin behandelde Regtsvragen behooren.

Men zie verder Prospectus en Proeve van Bewerking, beide GRATIS te bekomen bij alle Boekhandelaren in het Rijk.

De uiterst geringe prijs, in vergelijking der groote kosten aan deze onderneming verbonden, doet Redactie en Uitgever op ruime deelneming hopen.

TE 'SGRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.